

כ"ח בשבט תשמ"ו 7.2.1986

משהו

כפרים

עליון כפי-מנחם

מ.ס. (1398)

צהריות שעליך לצאת על בעליון

(או לפחות כצאי שנתצל)

א. שם העלון.

העלון קיבל שם חדש "משהו - כפרי" כמובן אפשר היה להשאיר אחד מהשמות הקודמים, "עלון כפר-מנחם" או "בשבילי הכפר".

השם החדש לא נמסר במעמד הר סניג, אפשר מן הסתם לחשוב גם על שמות אחרים.

לטעמי, זה שם לא רע, לא רשמי מדי,

ולא ספרותי מדי, לא "משהו משהו"

אבל....משהו. אני יודע שיש גם

טעמים אחרים. שם העלון הוא בינתיים

זמני, יתכן שיטונה ויתכן שיהפוך לשם

קבוע. כל מי שיש לו רעיון, לשם -

שיעביר אלי ונראה.....

ב. איך כותבים לעלון.

* עדיף שיהיה בעברית.

* חשוב שכתב היד יהיה ברור, זה אפילו הכרחי!

* את - המאמר, הקטע, השאילתא,

השיר - (כל מה שבא), יש להכניס

לתוך תיבת העץ במלתחה (יהיה כתוב

עליה עלון הקיבוץ)

* חשוב מאד שיהיה קשר חי בין החברים

לבין העלון, שהחיים על צדדיהם

השונים, הקשים והמצחיקים, העצובים

והמשמחים, יבוא לידי ביטוי בעלון.

ג. איך חוסכים

החסכון הוא צו השעה, חשבנו

שבימים טרופים אלו (ראה, ראיון

עם הגזבר) לא יהיה זה מן הנכון

להדפיס כל פעם מאות עלונים

נוספים כדי לשלוח לחברים

ולבנים שעזבו, ולמוסדות

שונים.

מצד שני חשוב שהעלון יגיע

אליהם, כדי לחסוך בהוצאות מצד

אחד, וכדי לא לוותר על משלוח

העלונים מצד שני, חשבנו שיהיה

זה מן הנכון שהחברים ישלחו

לבניהם את העלונים שלהם לאחר

שייסומו את הקריאה. יתכן

שסידור כזה הוא קצת פחות נוח

אבל הוא בהחלט אפשרי, והוא

נכון לשעה זו. אי לכך:

(1) העלון הזה (שאתם מחזיקים

בידכם) יצא במספר עותקים קטן

הרבה יותר.

(2) האחריות על משלוח העלונים

לבנים ולידידים עוברת אל

החברים.

(3) מי שיש לו כמה בנים בחוץ

(או כמה נמענים וקשה לו לארגן

מהשכנים ומהחברים מספיק עלונים

מתבקש לפנות אלי, או למזכירות

הטכנית ונשתדל (מאד) לעזור לו.

(4) במזכירות הטכנית יהיו

מעטפות חומות למשלוח העלונים.

אנא, קבלו זאת ברוח טובה.

אליהן

7.2.86

-2-

גזברות 86

ראיון עם אמילין צויצוה.

שאלה: מהו המצב הכספי של הקבוץ?

בשנתיים האחרונות בהן אני מכהן כגזבר, המצב נעשה קשה יותר ויותר
אם בהתחלה היו פערים חודשיים בסדר גודל של 100,000 ד' לחודש, היום
הפערים הם כפולים. תמונת מצב חמורה זו תמשך להערכתי לפחות במשך
ששת החודשים הראשונים של 86.

\$\$\$

שאלה: איך אתה ישן בלילה?

הדאגה מפריעה לי מאד לישון! קשה להרדם בלילה כאשר "הפערים השלייליים
עושים לך חור בראש, ולמחרת צריך לקום ולחפש איך לסתום אותם.

\$\$\$

שאלה: האם יש לדעתך הוצאות מיותרות, לא הכרחיות:

חומרת המצב עדיין לא הגיעה לתודעת הקיבוץ, לפחות לא במידה
מספקת. מה שברור מאליו בכל משפחה פרטית בעיר, או חברה פרטית,
לא כל-כך ברור אצלנו. משפחה פרטית מתאימה את ההתנהגות הכלכלית
למצב כלכלי, ההוצאות נקבעות ע"פ ההכנסות והמצב בבנק ולא דווקא לפי
הצרכים והדרישות, חיים לפי מה שיש.

האם אתה עצמך, עושה מספיק כדי לעצור את רמת ההוצאות של הקיבוץ?
גם אני - אפילו אני! לא עושה די כדי להבהיר את חומרת המצב,

את ההכרח "לסגור את היד" ולחסוך בהוצאות.

לדוגמא: כשאתה קם בבוקר רואה צי של עשרים מכוניות שנוסעות - אף

אחד לא שובת! - לזו עושה מצב - רוח. נראה לי שבתחום הרכב - הכולל
תאום נסיעות, וחסכון יש עוד הרבה מה לעשות.

בעניין זה יש גם דוגמאות חיוביות, אחת אני מכיר; בימי רביעיות
(ימי "הקבלה" בקבה"א) נוסעים מרכז המשק, הגזבר, המזכיר, רכז ו. בניין

ומרכז הקרמיקה, (יש להם גם שמות) במכונית אחת, ו... תמיד.

לא בכל הקיבוצים מצטופף "הממימסד" על ארבעה גלגלים.

(הערה שלי - אביהו)

\$\$\$

\$\$\$

שאלה: יש גם קיבוצים במצב יותר גרוע, האם זה מנחם אותך?

זה נכון. יש קיבוצים עם רמת חוב יותר גבוהה, אבל זה בהחלט לא מנחם. להפך זה רק מקשה!
בידיעה שרוב החוב של הקיבוצים נמצא היום בקרן התנועה, ניתן להבין שהיכולת של הקרן להעמיד הלוואות לקיבוצים, שלא נמצאים ב"קטסטרופה" הולכת ופוחתת.

שאלה: מה אתה מצפה מהקיבוץ ומהחברים?

יש לדעתי להקפיד את תכנית ההשקעות על רמת ה"אפס" לפחות בששת החודשים הקרובים. יש לבצע השקעות אך ורק במה שיביא לתוספת תרומה משקית. יש ליזום מקורות פרנסה נוספים והגברת היצור בענפים הקיימים. (למשל: גידול בקר לבשר, עדר כבשים לבשר, הכנסת גידולים חקלאיים אינטנסיביים כגון ירקות לתעשייה)

מצד שני יש להקפיד הוצאות ותקציבים - כולל תקציבים אישיים, עם כל הקושי בדבר יש להקפיד ולסגור את הברזים בכל התקציבים ברמת פיקוח חודשית.

יש לצמצם תקנים בשירותים ובהנהלה ולהעביר כח-אדם מהשרותים ליצור. חשוב לבחון ולקדם גם יציאה לעבודות חוץ.
שאלה: האם לדעתך צריך היה, בימים טרופים אלו... לקיים את הוועידה, עם כל ההוצאות הכרוכות בכך אצלנו?

(למרבת הפלא אמנון לא מסתייג) - זה היה מהלך נכון מבחינת הקבוץ, בתנאי כמובן שנדע לנצל את זה לשינויים בתחום החברתי - ארגון המערכת, תפקוד הוועדות וכו'. וגם בתחום המשקי - פיתוח יוזמות והקמת מפעל חדש.

שאלה: האם אנחנו "גומרים את החודש"?

לא, בהחלט לא! בשנתיים האחרונות היה אולי חודש אחד, אולי שניים שנגמרו ביתרה חיובית (לאחר החזר הוצאות המימון) בשאר החודשים היה ה"תזרים הכספי" שלילי.

ולסיכום ?

* על החברים לקחת בחשבון שאנחנו נכנסים לשנת בצורת שלישית!
בנוסף לכך לול רביה סגור. הכנסות מהרביה נוכל לראות רק ביוני 86.
* ההלוואות שניתן לגייס היום הן במחיר כה גבוה, שהן מבטיחות
הסתבכות פיננסית בעתיד - הלא רחוק! אפשר לראות כמה חברות פושטות
את הרגל, ולאיזה מצב נכנסו הקיבוצים שלא סגרו את היד מספיק חזק
ועספיק.... בזמן.

* איך גם מנוס מלהשתמש בחלק מהחסכונות הפיננסיים (קופות גמל +
פיצויים) בתקופת חרום כלכלית זו.

נהוג להגדיר את מטרות החסכונות לצריכה עתידית ו/או "לימי סגריק"
נראה לי כי אנו נמצאים בשעת חרום כלכלית ובמאבק על קיומנו הכלכלי
על כל המשתמע מכך ולכן איך מנוס מצעד חרום אשר יאפשר לנו לעבור
את התקופה הקשה ללא הסתבכות פיננסית.

ראיין אביהו.

תמונות מצב גזברות

שקלים חדשים	חודש 85-86	בצוע	תוכנית
10	סה"כ גידולי שדה	131,111	100,000
		=====	=====
30	סה"כ בעלי היים	120,876	112,161
		=====	=====
40	סה"כ תעשייה	144,779	145,000
		=====	=====
50	סה"כ שונות	118,921	139,300
		=====	=====
100	סה"כ הכנסות	570,361	513,661
		#####	#####
120	סה"כ קיבוצי	46,987	85,000
		=====	=====
110	סה"כ משקי-הדרום	346,565	350,000
		=====	=====
130	תכן	-	5,000
140	חשמל	21,031	21,000
150	תקשורת	3,967	7,500
**			
160	אגד	4,012	4,000
170	קופת בית	13,410	11,000
180	גלם מתכת	21,260	18,500
190	יבוא מתכת	42,373	12,500
200	מע"מ	-	7,500
210	קבלנים	7,000	-
220	משכורות	7,954	9,500
230	מ. א. יואב	10,826	26,000
240	בטוח לאומי	21,478	22,000
245	מס אהיד	5,210	5,400
250	מס קנייר	-	-
260	מס הכנסה	9,011	9,000
270	ספקי קרמיקה	821	2,500
280	משיכות הילים	1,915	2,000
282	בריאות-שנים	3,193	3,000
283	רהוט	275	500
284	ת. אישי	4,594	5,500
285	עתונות	-	1,500
286	מטבח	8,896	7,000
288	תקוני חוץ	4,215	11,000
289	שונות	34,100	45,000
		=====	=====
300	סה"כ הוצאות	619,092	671,900
		#####	#####
320	סה"כ הוצ. ממון	211,883	240,836
		=====	=====
350	תזרים כולל	-260,614	-399,075
**	7.2.86	#####	#####

שאלון

דחוב

על ובי הועידה ה-14

הועידה מאחורינו, עברנו גם את זה. חברים רבים לקחו בה חלק, כזה או אחר, ולכולם יש בוודאי מה להגיד. על בסיס הנחה זו (שהוכחה כנכונה), הצגתי שאלה אחת לחברים רבים - מכל מיני שורות...

"מה יש לך להגיד על הוועידה או בלשון קצת יותר מרובעת איך אתה מסכם את הוועידה".

השאלות נשאלו על אם הדרך או באמצע הארוחות, וגם התשובות נשלפו מהמהרה, "בנוהל קרב מהיר".

רשות הדיבור לחברים:

*חיים מילר - השקעה עצומה, הרבה רצון טוב, הלוראי ותמיד היה ויהיה ככה - אפשר היה להפוך את העולם. האורחים היו מאד מרוצים וזה שכרנו.

*פיצ'ון - אם סידור העבודה יעזור לי להשתלט על כל הנזק שיש בנוי (בעקבות הסערה) אז אני אראה מה הוועידה השאירה לי.

*יעל בהר - איך לי מליס! מה הכוונה (שאלה)? שכל אחד ינחש למה אני מתכוונת.

*יחזקאל קלנר - ומה יהיה עכשיו למה אתה מתכוון (שאלה) עכשיו תהיה חזרה אל החיים האפורים.

*שלומי גרבר - מה הלאה? בכפר-מנחם אני מתכוון.

*צבי בן-אריה - הקבוץ התעלה על עצמו, השאלה היא מה יהיה הלאה! מה יהיה לדעתך (שאלה) - אני יודע - נחזור לשגרה, מי שהיה חמור עד עכשיו ימשיך להיות חמור.

*יוסי שרון - האמת! הייתי אמוך רק על הצד החומרי, בתור יד ימין של נורית, ואני חושב שלנורית מגיעים כל השבחים. אני מקווה שגם בצד הרעיוני הגיעו להישגים דומים.

*מאיר ארגוב - היה טוב, מאורגן טוב! אני מקווה שרוח העשייה שהיתה לקראת הוועידה תמשך, כי אחרת לא עשינו כלום, תודה רבה לכל האנשים שעזרו, בעצם רוב אוכלוסיית הקבוץ.

*גבי מינצר - שהתנופה תמשך.

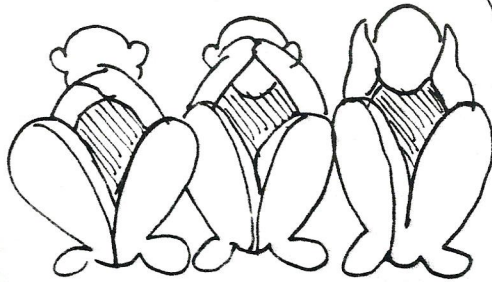

*יואל דרום - אני שמח שאני
שייך לקיבוץ שכולן היה
ועידה, ושכולם חיו את
הועידה.

*בלה כספי - הרגשתי שיש המון
המון ציפיות מהקיבוץ, שהוא
בסך-הכל אחוז כל-כך קטן
של האוכלוסיה.
הועידה סימנה הרבה מאד
משימות, אולי הרבה מדי.
ועם ההסתגלויות האלו,
הועידה היתה טובה.

*ברל אפרתי - השתתפתי בוועידה
בעיקר דרך הווידיאו, הרושם
הכללי - טוב מאד, הבעיה היא
רק - הבצוע "ביום שאחרי".

*מרים אלמזן - אני לא הייתי
בתוך העניין. מישהו צריך
להמשיך לקיים את השגרה
בזמן ה"או - אה", ראיתי את
זה כמשימתי העיקרית.

*ערך שבתאי - זה בטח הוסיף משהו
לאנשים, ולך? לי בטח שלא.
עתידי הקיבוץ, דמוקרטיה, מפ"ם,
מה עם זה? (שאלה) רק אל תשאל אותי
על מפ"ם, אני שואל? שלילי!

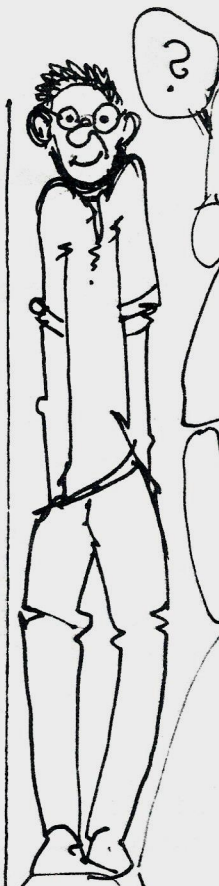
*רחל נתנאל - הקבוץ התעלה על עצמו,
במטבח עבדו, אני אומרת לך, זה
היה משהו!! תענוג לראות.

*אברהם טולדו - הועידה תרמה לשיפור
התדמית כלפי פנים וכלפי חוץ.
הבעיה העיקרית - לנצל את התנופה.

*לאק'ה דוידוב - נהניתי מאד מהועידה
(באמצעות הווידיאו) אתה היית הכי
נחמד. היה יפה מאד, היה מצויין,
אבל שמעתי שהכל היה קצת יותר מדי.

*שורי אפל - מבחינתי, הועידה עברה
ללא תקלות, בעיות טכניות - אלקטרוניקה
לא היו. שמעתי תגובות נלהבות, שמעתי
שאף קיבוץ לא יהיה מוכן לארח את
הועידה הבאה בגלל הסטנדרט הגבוה.
הווידיאו עבד יוצא מהכלל, אפילו
אם רצית לא יכולת לברוח מהוועידה
הזו, בכל מקום היא רדפה אחריך.

* חנה ארגוב - ועידה טובה! למה? (שאלה) השתתפות המרנית, מפתיעה, היה מעניין, וההרגשה הטובה בקיבוץ תסגנן את זה ולהתרות.

* יודקה - איך לי מושג מה זה היה הועידה הזאת, אני עבדתי ועשיתי את זה ברצון, לא יודעת מה דברו ומה החליטו - שום דבר.

* יזהר - לא שיך לעניין, לא הייתי פה (במילואים) מה שמעתי? (שאלה) שמעתי, שזה ואליום לקבוץ, שמעתי שהמבוגרים התנדבו לתורניות, חוץ מזה שמעתי שבעיקר אכלו.

* מרדכי קריסטל - ראיינתי חברה מבוגרת מהועידה, היא אמרה לי - "אני חושבת שקיבוצים יותר מבוססים מכפר-מנחם היו מתקשים להגיע לרמה כזאת". משהוא אחר אמר לי - "אני מוכרח לתפוס אתכם בסוף בפאשלה, לא ייתכן שהכל יהיה מושלם". עשיתי שבע שעות תורנות, בסופו של דבר זה לא היה נורא. הווידיאו לא הצליח - לא צילמו את הבנות שלי בכלל, שלא לדבר על הבן.

* גרשון - מתי נראה את הסרט? אתה רוצה לראות? (שאלה) לא! איך לי שום קשר לוועידה.

* ירנתן - היה מאורגן טוב, מה שמוכיח שניתן להתגבר על מירב המכשולים בחשיבה מוקדמת. לגבי התוכן - רק הזמן יוכיח.

* אסתר יוגב - מבצע נחוץ מאד לנפוח ה"אגו" המקומי, שהוא ירוד מאד בדרך כלל. אני מקווה שהאוויר לא יצא מהר מדי. ברמה התנועתית - תנועה צריכה כלים ארגוניים, והיא זקוקה לוועידות. אבל אני לא מאמינה שבאופן מעשי יצא מזה משהוא חשוב. הבעיה האמיתית והמהותית היא האוטונומיה של הפרט בתוך הקיבוץ והיחסים האמיתיים שלו עם הקיבוץ.

7.2.86

* חכי גרמך - לא הייתי כאך, שמעתי שהיה נהדר.

* אורה דביר - זה עשה משהו עצום ביחסים בין החברים, הרגשתי שזה תרם הרבה מאד לשיפור יחסי אנוש.

* אוכמה - זה יהיה מליס של שבת, היתה הרגשה נעימה להגיד שאני מכפר-מנחס. השותפות בפועל (בשיבוצים) נתנה הרגשה טובה. חשובה לנו מאד ההוכחה - "שאנחנו יכולים".

* צעירה (בעילום שם) - נראה לי גדול מדי, קצת מנופח ביחס למצב ולסדר העדיפויות נכון לעכשיו. אבל יש גם היבטים חיוביים.

* אבוש - זה היה מצוייך, טוב מאד. הפגישה עם החברים מקיבוצים אחרים היתה יופי, יש הרגשה של משפחה גדולה וזה נתן עידוד.

* ג'ודי - עשינו יותר מדי מאמצים כדי למכור את עצמינו - יפים !! הועידה - בהחלט בסדר, אני מתנגדת ל"מנחת הליקופטרים" שליד חדר האוכל.

* שלמה אליאב - הועידה היתה בסך הכל טובה, זו כבר היתה ועידה של דור ההמשך, הותיקים כבר לא היו הגוף הקובע. בלטה מאד ההשתתפות של החברות - תופעה יפה שחשוב לצייך. היו החלטות יפות ואני מקווה שגם יבוצעו.

* זלמה -

- אף על פי שאתה רוצה...

אף על פי שאין כסף, מקווא, נכס...

אף על פי שאין כסף, חשק, ...

ואמרות - עיז, הסעיה, הבא, בגלל (שמי, 13.1)

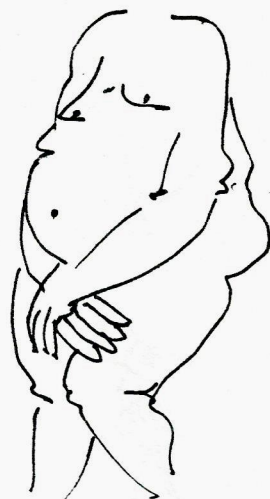
חוסר האמונה, הספק,

הכסף-עזר השלום!

נקודת קטנותי אלה!!!

עוד זה מדבר וזה בא

יתכן ואינני מיצגת אף אחד מלבד את עצמי, אך
נדמה לי שגם אז הדברים ראויים לתשומת לב.
קשה לי להביג מהו יעד כמה נבונה המעוף "שכל" חברי
הקיבוץ תפשו כ"טרמפ" על ענייני הועידה, ומי אני
לשפוט. משום מה מהנך בי החשש שזוהי העפה גדולה
לאויר, שלאחריה תבוא התרסקות איברים שלא יהיה
ממנה מפלט. עוד הועידה מתקיימת ואנו מתוודעים
(באותו עלון, שאף הוא בשעה טובה מצא שעת כושר
להיולד מחדש) על הקיצוצים הבאים כתוצאה ממצב
חירום מתמשך, על גיוסי חברים בחדר האוכל מאחר
והמלאכה מרובה והגבאים דוחקים....

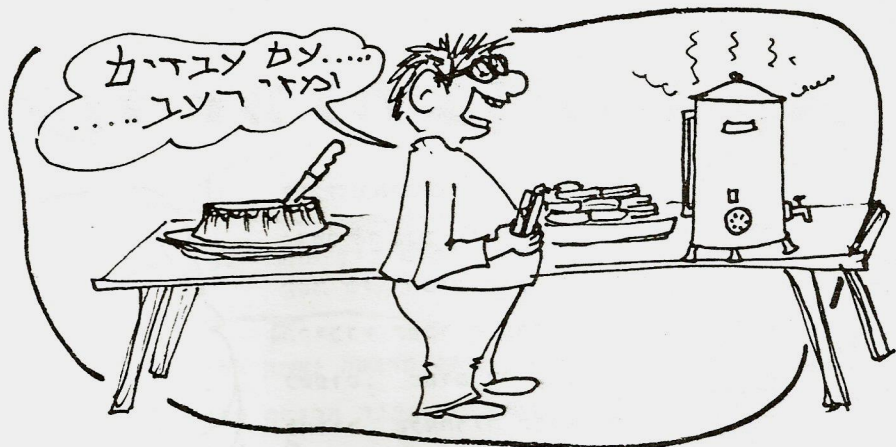

אני רוצה לשאול שאלת תם. או שאלה של מי שאיננו יודע לשאול:
כיצד מתקיים דיסוננס כזה בחיים שלנו במסווה של הצלחה כבירה?
יש רק תשובה אחת לפי דעתי, והדברים קשים וחריפים ואין לי אפשרות
לעטוף אותם בחיבה, סלחנות או רכות. כאשר בונים רחבת בטון מפוארת
ופנסי תאורה לעשרות, כדאי לחשוב על המציאות העולה על במה זו ולפתע
מוארת כל-כך מכל כיוון.

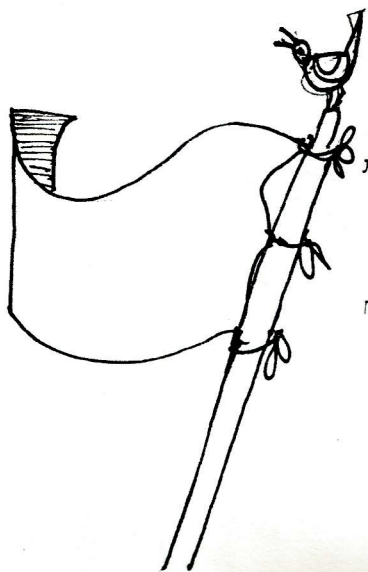
בזמן שמקצצים ברפואה, בגרביים ובתחתונים ואני הייתי קוראת לזה
בלחם, באותה העת, נקראים אנחנו תמימים שבתמימדיסלרהד בראוה המעוררת
ניכור עצום מימדים על במה זו ללא גרביים וללא תחתונים!

אני מצטרת לומר, אך המלך הוא עירום.
כמה פרובינציאלי, כמה מיורש הניסיון הזה שכל כולו לא לרוח הזמן,
לא לרוח המקום ולא לפי מה שמתחייב מהניון פשוט. הגיון שנקרא כבר
שנים מספר לקצץ, לצמצם. לחסור.
עוד ההדים של מבצע "ביגלה" מהדהדים ברע... אכן יד שמאל עושה
ריד ימין אפילו לא יודעת.

שום סיבה, ותהיה מכל סוג שהוא: שהדברים נכללו כבר בתכנית
השקעות מלפני שנים, או שהקבה"א נטל על עצמו חלר בהוצאות, לא משכנעת,
לא אותי.

יש נזק שאיך לאמרד אותו בכסף.
גם אם השיפוצים היו דבר ישן כרעיון
בתכנית השקעות, בתור רעיון הוא יכל לחכות
לימים טובים יותר.

בנושא הכלול בוועידה העיסוק בבעיות החבר
מעולם לא נענה, ולא יענה לעולם כשכל הרוח
מופנה כלפי חוץ ולא כלפי פנים.
הניכור, ותחושת הריחוק הנורא, את זה אי
אפשר להשקיע בתכנית השקעות רוחנית לבסיס
של קיום במקום המתיימר לתפקד אל מעבר
הבלי היום יום.

לדאבוני הרב, פני הדברים עצובים וכואבים, והלואי והייתי טועה....
לאט לאט מפנה הקיבוץ אל מחוצה לו את הרוחניות, את העומק, את
הרצון הטוב, את היחס הנכון בין אנשים. במקום שאיך אימוץ בין אדם
לחברו, וניהול הדברים מונחה ע"י קריטריונים שלדעתי, מדורגים בסדר
עדיפות מוטעה, מוצאת אני את עצמי לא פעם, במציאות שאופיה מכריח את
האדם לבקש ממנה מפלט על מנת להישרד.

והכונה בעיקר למשמעות של הישרדות קיומית - במובן שכל המאבקים מתרכזים
סביב החומר גם אם נדמה לנו אחרת. ועל שאר - הרוח, היצירה ושמחת החיים
כנראה מיותר לדבר. מי בכלל משער במה דברים אמורים.

||
גילה.

תודה! תודה!

מכתב אחד, מתוך הצרור הגדול של מכתבי תודה בעקבות הועידה.

אילך ציונה דרוך וגלית שלום!

חן חן על הארוח היפה, מאד נהנינו לגור בחדר הנחמד שלכם ומאד נהנינו להתארח בקיבוץ הנחמד שלכם. ביחוד נהנינו מן ההופעה של ילדי כפר-מנחם בערב הפתיחה. השתתפתם בהופעה? אם כן - כל הכבוד! אם לא - תמסרו לאלה שהשתתפו - וגם למורה החמודה שראינו על המדרגות מארגנת את החברה - שהיה מאד מוצלח. כמו כן דעו לכם, שאחרי-ש-כפר-מנחם אירגנו כל כך טוב את הועידה יש להניח שכל הועידות הבאות יהיו גם כן בכפר-מנחם. אז יתכן שנישן עוד פעם על המיטות שלכם - בכיתה ר' .

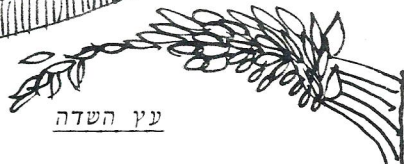
תודה ולהתראות,

דקוב, עבי, מוני, ניר - קיבוץ הזרוע.

לציונות חביבה -
בה ונכונות על האוהב שלכם, הויה
נצחית אישן הפינה החמישה שלכם.
למכתב אילך אילך בהציונות
הגדולה
אילך

חן - חן לך
החמק רומאית.
אנחנו בלילה בלילה, יריבה גיבול
אם יתקשר הישירות היפה.
אנחנו רבי'ר
הציונות

רבינוץ המעגל

עץ השדה

עץ שהוא קטן, הוא נמוך. שהוא נמוך, הרוח עוברת מעליו, מלטפת אותו - כשהרוח חזקה - מישהו שובר אותה למענו; - העצים הגדולים, הקירות, אפילו הסלעים. העץ שהוא גדל, הוא גבוה! יש לו רק שתי אפשרויות; או שהוא ישבור את הרוח או שהרוח תשבור אותו - ככה זה אצל גדולים.

אמצע החורף

ינואר 86.
עולם הפורץ! חורף קיצי,
רוח מזרחית יבשה
מפילה עצים בדרך אל
ספר השיאים.

השאלה

להיות או לא להיות זו השאלה.
שאלת היים.
מה השאלה? שאלה קשה!
קושיה, אפילו ארבע קושיות
שאלה של טעם, שאלה של בחירה
שאלה ללא מענה,
שאלת השאלות;
ירדנה או עפרה
ואח"כ חזרה בתשובה.

הועידה ה-14

איך מושגים משנים את משמעותם,
יותר מהזיקית שמחליפה צבעים.
השם "ועידה" עבר כאן מטמורפוזא.
מושג כל-כך מרוחק ותיאורטי, עם
ריח של אידיאולוגיה טבולה באנאכרוניזם,
מתקרב פתאום ונוגע בך.
ועידה הוא עניין של מלים גדולות
כאלה, אפילו מנופחות. כאן היא
היתה מעשים.
שלוש עשרה ועידות היו על האולימפוס
הועידה ה-14 היתה על הארץ.

ראש קטן

העולם עובר מהפכה של מיזעור.
"מה שיותר קטן - יותר קטנטן"
"הראש היהודי" הופך להיות
"ראש קטן"
ואנחנו חלוצים.....

צלנג'ר

אתגר (צ'לנג'ר) הוא לעתים קרובות עניין מסוכן, בוודאי
קשה. חברות הביטוח חוששות ממחפשי אתגרים.
החיים הם לא חברת ביטוח! ביקן האתגר לביקן הבטחון שורר
דיסוננס מתמיד.

לנו בקיבוץ יש בטחון - כזה שנותנת חממה.

אבינן

מה עם האתגר?

מחייבת

בסערה גדולה באה עלינו ועידת ה-800-900 פלוס ושקט עמוק השתרר לאחר סיומה. קווי הטלפון הנוספים פורקו, שפע הניירות נאספו (למען הוועד למען החייל), סדינים ומזרונים נאספו וכובסו והכפר חזר אל קיומו הרועג. אך עדיין מהדהדים באויר הצח של כפר מנחם אימרי תודה והוקרה, העתונות התנועתית מלאה שבחי קיבוצנו ובמובן זה האגו-טריפ שלנו עדיין לא הסתיים לגמרי. מה גם שבאסיפת חבר האמנים והיוצרים והתחביבנים, לקראת פירוק התערוכה המרשימה, סיפרה תלמה איך אנשים זרים באו לחבק בהתרגשות ובתמיהה לעוצמת היצירה הזאת "בכפר אחד קטן" והיו מי ששאלו: האם אפשר להצטרף לקהילה הזאת שלכם?

כן, אמרו אחרים, כפר מנחם ידועה בתור קבלנית-מיבצעים מוצלחת... והשאלה היא: מה נוכל לעשות לביתנו, כדי שלא יהיה שומם בין מיבצע למשנהו, כדי שחיים ופעלתנות ורוח-עשיה-בכיף, בצוותא הגדול הזה, יהיו מנת חלקנו ויגרשו את השממה התרבותית?

(ומפתיע, כי למעשה את מלוא התכנית לא ראינו מעולם), והכל מתוחים לקראת התגלות מראהו הסופי של האתר המר-כזי הזה.

רצינו לדווח כאן על אירועים שהיו אמורים להתקיים, אך הם נדחו מפאת האבל הכפול שפקד אותנו לפתע וקטע את המשך "החגיגה" קטיעה אכזרית כל כך...

ל ד ו ל ה - עם סיום עבודתה רבת השנים בבית "על המשמר" - ב ר כ ה נ א מ נ ה !!

שאר הדברים ידועים ונזכרים כאן בקיצור בלבד: משפחת גורודצקי, מואמצי כפר מנחם בכלל ומשפחת כרמון בפרט - הגיעו ארצה, בשעה טובה ומוצלחת, אנו מקווים. בוודאי ניפגש איתם בקרוב ונזכה לשמוע מפייהם על קורות המשפחה והד טרי ונאמן למאבקם של מסורבי עליה בברית המועצות.

מהמרפאה מסרו לנו: ד"ר כספי (רופא הנשים) הודיע לנו שלא יוכל לבקר בקיבוצנו בחודשים הקרובים (מסיבות אישיות). נשמח לבשר לכם על שובו אלינו.

גם על התקדמות רחבת הפאר בחזית חדר האוכל אין להרבות דברים: יום יום אנו חוזים בקטע חדש

בעלון הקודם נפלה טעות
 ואנו ממהרים להביאה על
 תיקונה - תיקון ולא
 התנצלות, כי הרי הכל
 נשאר במשפחה :

קיבוץ כפר-מנחם

רקם בוועידה זאת סיפור אהבה. אהבה בין
 הקיבוץ לצירים, בין הקיבוץ לתנועה,
 ונדמה שגם בין חבריו. חברה שהיתה בצוות
 ההכנה אמרה — „באים חברים, מנשקים
 ומחבקים אותי.“ ואיך נספר על שלומי שקד
 עם מכשיר הקשר בכיס האחורי של מכנסיו,
 והוא נמצא בעשרה מקומות כרומנית, ועל
 חברי כפר-מנחם כולס? הם אהבו אותנו
 ואנחנו אותם.

*

אמני כפר מנחם.

כפר אחר קטן, ואיזה שפע של אמנים.
 וכבוד ליצירה. העבודות מוצגות בקומתו

התחתונה של בית הילדים של
 הקיבוץ.

*

כרור פורח.

ביום שישי שככה הרוח. ברכע לארבע אחר
 הצהריים נאספו כל ילדי כפר מנחם על
 הגשר ברחבת בית הגנים, להשתתף
 בהפרכת כרור פורח. הגיעו גם חברי קיבוץ
 נרגשים, שהיו כפי הנראה עדים לנסיונות
 קודמים שלא כולם הצליחו, וצירים שהיו
 אותה שעה במוזון. במקהלה גדולה ביצעו
 הילדים את הספירה לאחור. משתמו
 ההכנות, התרומם באיטיות אל על כרור
 פורח לבן, גדול ועליו כתובת אדומה —
 „הוועידה ה-14 של הקב"א“. רוח מערבית
 קלה נשאה אותו באיטיות לעבר היישובים
 שלאורך שפלת החוף.
 רקות ארוכות עקבו הצופים אחר הכרור
 ההולך ונעלם בשמיים. ואחר כך התפנו
 לחבק ולנשק בשמחה ואהבה את האיש
 אשר על הביצוע.

* *

*

זוהי לירור
 ז ל נ ג ר
 בתם הכשרה והחוקית
 להוריה אלזד ואמנד
 (ולא כפי שטעינו
 והטעינו בעורפותינו
 הרבים) .

7.7.

תיבון ט"ו בשבט

השנה נבלע ט"ו בשבט בוועידה ה-14 אבל פטור בלא - כלום אי-אפשר!
כאך תזכורת קטנה לחג החביב.

עצים מן התנ"ך

בסיפורי המקרא "מככבים" עצי פרי ועצי נוי בתפקידים שונים ומשונים. עצים עבותים ורבי שנים שימשו לעתים ציון גאוגרפי, ונקשרו בדמויותיהם של אישים חשובים. פרט לפריים ולצלם שימשו העצים מקום כינוס ומקום קבורה, בענפיהם ועליהם השתמשו למטרות מוזרות ולעתים הפכו עצים גם לאויבי האדם. אתם מוזמנים לזהות אחדים מן

העצים הללו:

1. תחתיו יושבה השופטת דבורה.
2. תחתיו יושב שאול המלך בעת מלחמתו בפלשתים.
3. תחתיו נקבר מלך שאול.
4. בחורשת עצים כאלה התנחל אברהם אבינו.
5. ענף עץ זה סימל את תום המבול.
6. עלי עץ זה שימשו כסות לזוג מאושר.
7. עץ זה המיט אסון על הגיבור יפה התואר.

אילנות ברחבי הארץ

אילנות רבים פזורים ברחבי ארצנו. אילנות רבים פזורים על מפת הארץ. נסו למצוא את העצים שעל המפה לפי ההגדרות שלפניהם:

1. מושב בהרי יהודה במרחק 5 ק"מ מירושלים.
2. קיבוץ במישור החוף הדרומי, 11 ק"מ דרומית לאשקלון.
3. קיבוץ במערב הגליל התחתון 3 ק"מ מזרחית לטבעון.
4. קיבוץ בעמק יזרעל בצד כביש עפולה בית - שאן.
5. עמק קטן בגבול הרי יהודה והשפלה. "עמק הצלחות הגדולות".
6. נחל אכזב במישור החוף הדרומי.

שולה קלער ד"ר

שולה יקרה.

הלכת מאיתנו בלא להפרד. המות בא עליך בחטף ונדמה שזה מה שבקשת לעצמך.

מותו של יענקל אישך השאיר אותך לבד ללא משענת וללא טעם לחיים, ראינו זאת עליך וגם אמרת לנו זאת לא פעם אחת. החיים לא פינקו אותך שולה. ואם נעלה על הכתב את קורות חיך כמדומני שגם הנייר יזיל דמעות!!

למזלי אני זכיתי לשמוע ממך מעט סיפורים. ותמיד אמרת לי ולנו שאנחנו לא יודעים עליך הכל. וכשבקשתי שתספרי אמרת שזה קשה וכדאי שלא נדע! לפעמים התפרצת אלי ואז זכיתי לשמוע, פרורי סיפורים, על קורותיך וקורות משפחתך. ועל כן הבנתי אותך.

לא היתה לך אף פעם משפחה, תמיד דאגת ועשית הכל למען משפחה. הדבר הכי חשוב בחייך! חשובים היו לך ימי הבולדת החגים והמתנות, שהרי את אף פעם לא זכית בהם, ובאמת לא היה סונד, מאורע שלא זכינו ממך למתנה. הרעפת עלינו שפע של מתנות. בקשנו ממך שלא תגזימי, שלא צריך כל כך הרבה, אבל את בשלך: "זה התענוג שלי!"

בשנותיך האחרונות עבדת בכל-בו ואני יודעת שנאחזת שם בציפורניים אהבת את העבודה ונתת את כל כוחותיך ומחשבותיך למקום. שם מיצית את תוכניותיך הטובות. תמיד דאגת לחברים ולילדים ולחילוס! גם את שחקני הכדור-יד טיפחת ודאגת להם לאחר מותו של יענקל. שמרת על קשר מכתבים ואירוח חם עם כל ידידי הקבוצה מחו"ל. היית מעורה בכל. לא היה אירוע או מקרה שלא לקחת לליבך, הכל היה חשוב! וזה עלה לך בבריאות.

אישה בריאה לא היית אף פעם, סבלת הרבה, אבל תמיד בעינעה, חלילה לא להיות לטורח על מישהו. ובאמת אמרת, שלא תרצי להגיע למצב כזה, שתהיי לטורח על משפחתך.

מיום מותו של יענקל הלכת ודעכת, ירדת במשקל, פשוט לא היה טעם לחיים, זה כבר לא היה זה. היה לך קשה להשלים עם הרבה דברים שהשתנו בחינוך, באורחות החיים, בערכים. בעקבות החינוך הייקי-קפדני שקבלת, היה לך קשה להשתנות ולשנות עצמך ובאורח חיך, וסבלת הרבה על שום כך.

אנחנו קבלנו אותך ככה. וויתרנו והלכנו לקראתך.
במשך שנים רבות חלקת לחברי הקבוץ מתנות ליום ההולדת, חתונה
ולידה לא קיפחת אף אחד! שמחת בשמחת רבים.
אושר ושמחה גרמו לך בנייך איתך ויחזקאל שחיים בקבוץ ונכדייך
הדס, פלג, דולב, יותם, אמרי ורגתית. שאוהבים אותך מאוד ושתחסרי להם הרבה.
מותך נפל עלינו בחטף, ההלם רב! וצפויים לנו ימים קשים בגעגועים
אלייך, אל טוב ליבך, אל דאגתך.
ומי יבקר כל יום את הנכדים, לא החסרת יום! בכל היית מעורבת,
בנעשה בפעוטון, בגן, בכיתה וגם במוסד.
נחסר אותך מאוד מאוד.
פלג שאל: "מי יטפל עכשיו בקבר?" הוא ידע שאת נוהגת לפקוד
לעיתים קרובות את קברו של סבא. ועל כך במקום הזה אני מבטיחה
בשם כל המשפחה שבבקר אתכם ונטפח את קברכם, כך, עם הרבה עציצים
ופרחים כמו שאהבת.
נוחי על משכבך בשלום ליד בעלך האוהב!

שלך רבקה

דברים על הקבר

אבישקה ז"ל

אבא יקר!

הלך מאיתנו סב ואב אהוב ואוהב. בעל טוב ומסור מאד.
אהבנו אותך אבא, היית אדם נפלא.
אנו בניך זכינו תמיד לכל החום והתמיכה ממך, ידענו שאצלך נמצא
ונקבל את כל העזרה, והסיוע, גם כשפנינו לדרכים שונות שלא תמיד
היו לרוחך.

היום אנחנו נפרדים ממך, אשה אוהבת, בניס, נכדים ונין.
השלמת מעגל חיים נפלא, תנועת נוער חלוצית ועליה לארץ. היית
פעיל ביסודו, הקמתו וביסוסו של קבוץ לתפארת, אחד מ"דור הנפילים"
שחלום חייו התגשם.

שריד יחיד למשפחה ענפה שקם והקים משפחה ענפה.
אדם לבבי, חם ומלא הומור - אשרינו שזכינו לאבא שכזה.
קשה מנשוא היה לראות את סבלך בתקופה האחרונה, יסורי תופת
היו מנת חלקך בערוב ימיר, אך גם ראינו גבורה מהי, לא הפסקת
להתעניין בנעשה בקבוץ ועקבת בעירנות אחרי כל הסובב אותך, שלום
ללדיך ונכדיך המשיך להיות בראש מעיניך.
למרות הכאבים הנוראים ידעת להעניק להם חיבוק חם וחינך אוהב.
בצלילות ראש עמדת מול המחלה הנוראה שהלכה והשתלטה על כל
גופך, עד שאפסו כוחותיך.

כשנלקחת ביום חמישי האחרון לבית-חולים הסתובבת ואמרת:
"שלום לך כפר-מנחם..."

ואתמול, מוצאי שבת כשהרגשת שהסוף קרב - אמרת: "זהו זה - אני גומר"
ועצמת את עיניך לעד. ובלבנו, אבא יקר, נשאר חלל גדול....
מצא מנוחתך ברגבי האדמה שכל-כך אהבת.

היה שלום אבא...

בשם המשפחה
דברים על הקבר

*

זע אבער אין איך אהער לוי פֿם.
 אַלס אין זיס, ריכו אין פֿם ספּינה.
 קציק קציקה. רמול פֿזמזם.
 רגין אה?

אהני מותי עוז ויהי אשה יעקב.
 אשה יאה אשה. אשה יאה.
 קציק קציקה. רמול פֿזמזם.
 רגין אה?
 עוז אה? עוז חזש? עוז פֿנה?

פֿסל נאָפֿל. ענה צונן אל פֿני.
 אל פֿישת קציקים בקבאָה אהתה ותמה.
 אהני אהני אהני אהני אהני אהני -
 אהנים אהנים.
 עוז אה, עוז חזש, עוז פֿנה.

פֿזמזם אהני

עֵשֶׁבֶת
שָׁלוֹם

ועֵשֶׁבֶת
שָׁלוֹם בֵּיתנוּ